

OPPEGÅRD KOMMUNE**SÆRUTSKRIFT**

Utvalg Formannskapet	Møtedato 26.02.2014	Saksnr. 15/14
Saksbehandler: Espen Hallan	Arkiv: X20 &13	13/3416

HØRING - RAPPORT FRA ARBEIDSGRUPPE SOM HAR VURDERT BRANN- OG REDNINGSVESENETS ORGANISERING OG RESSURSBRUK

Vedlegg:

Høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet

Sammendraget fra *Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk*

Formannskapets behandling 26.02.2014:

Repr. Bjørnstad (V) fremmet følgende tilleggsforslag:

2. Forslaget om å ha fylket som enhet for et brannselvskap er lite egnet og gir ikke den lokale forankring som et brann- og redningsvesen må ha.

Repr. Løvaas (H) fremmet følgende tilleggsforslag:

3. Fremtidig organisering må vurderes i en helhetlig beredskapssammenheng, jf. for eksempel politianalysen

Votering:

Innstillingen med tilleggsforslagene ble enstemmig vedtatt

Etter dette lyder Formannskapets vedtak slik:

1. Oppegård kommune anser rapportens alternativ nr 2, «Regionalisering av brann- og redningstjenesten», samlet sett for å være det beste med hensyn til fleksibilitet, organisering og kommunalt eierskap
2. Forslaget om å ha fylket som enhet for et brannselvskap er lite egnet og gir ikke den lokale forankring som et brann- og redningsvesen må ha
3. Fremtidig organisering må vurderes i en helhetlig beredskapssammenheng, jf. for eksempel politianalysen

Under henvisning til nedenstående fremmer rådmannen slik

INNSTILLING:

Oppegård kommune anser rapportens alternativ nr 2, «Regionalisering av brann- og redningstjenesten», samlet sett for å være det beste med hensyn til fleksibilitet, organisering og kommunalt eierskap.

SAKSUTREDNING:

Sakens foranledning

En arbeidsgruppe i regi av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), har utredet hvordan de samlede ressursene som blir benyttet i brann- og redningstjenesten i dag, kan benyttes best mulig og i samhandling med andre beredskapsaktører. Dette for å nå de nasjonale målene i St. meld. Nr. 35 (2008 – 2009), *Brannsikkerhet*, som er:

- Færre omkomne i brann
- Unngå tap av uerstattelige kulturhistoriske verdier
- Unngå branner som lammer kritiske samfunnsfunksjoner
- Styrket beredskap og håndteringsevne
- Mindre tap av materielle verdier

Rapporten

Rapporten viser at fremtidens brannvesen står blant annet ovenfor en rekke utfordringer innenfor ledelse, analyse, læring og brannforebyggende arbeid. Det er fortsatt viktig med en lokal forankring i kommunene og det er ikke foreslått noen endringer på brannstasjonsstrukturen.

Evnen til å håndtere store eller komplekse hendelser er varierende, og det kan være krevende for mindre deltidsbrann- og redningsvesen å opprettholde nødvendig spesialkompetanse knyttet til beredskap. Spesialkompetanse og -utstyr dekker ikke nødvendigvis alle geografiske områder i dag, og det mangler en overordnet struktur for hvor slik kompetanse er plassert. Utviklingstrekk understreker at dette ikke blir lettere fremover; eksempelvis utfordrer ny infrastruktur i form av lange tunneler i mange deler av landet og den teknologiske utviklingen både kompetanse og dels økonomi i mindre brann- og redningsvesen. Utviklingen de siste årene har videre gått i retning av at brann- og redningsvesenet bruker en stor del av ressursene på andre hendelser enn brann. Det forventes flere stor naturskapte hendelser, og samlet sett skaper bredden i forventet oppgaveportefølje utfordringer for kompetansen. Det er etter arbeidsgruppens mening videre behov for å se beredskapsressursene til brann og redning i sammenheng med andre aktører.

Et viktig stikkord er kompetanse. Det er utfordringer knyttet til kompetanse på områder som er viktige for å løfte kvaliteten på det brannforebyggende området videre, for eksempel analyser, forvaltning og brannforløpsvurdering. Mange steder er det for små fagmiljøer, eller kompetansen finnes rett og slett ikke. Det er gjennomgående for lite systematikk knyttet til erfaringslæring. Videre er det fortsatt for mange som dør i brann, og mange av disse omkommer i egen bolig. Utviklingen i retning av flere hjemmeboende eldre stiller store krav til det brannforebyggende arbeidet rettet mot boliger. I dette arbeidet er det behov for tett samarbeid med resten av kommunen og andre aktører.

Forslag til ny organisering

Arbeidsgruppen anbefaler en organisering av brannvesen etter fylkesmodellen (modell 1) hvor antall brannvesen reduseres fra 295 til 18 eller 19. Det er knyttet noe usikkerhet til om Oslo og Akershus skal være ett brannvesen. Anbefalingen er begrunnet i at dette gir størst rom for økonomisk effektivisering, og dermed mulighet til å omdisponere ressurser til andre prioriterte formål. Et annet viktig argument for arbeidsgruppen har vært at modell 1 sannsynligvis gjennomgående vil gi større og mer robuste enheter, og dermed høyere kvalitet på tjenestene.

En modell som følger fylkesgrensene likner også mye på organiseringen til mange av de aktørene som brann- og redningsvesenet samhandler med, og kan dermed tilrettelegge for bedre og mer kraftfylt samvirke med andre aktører. Modell 1 er for eksempel sammenfallende med forslaget til Forsterkningsutvalget og organisering av Sivilforsvaret, og sammenfaller med områdene for fylkes-ROS.

Følgende modeller er vurdert:

Modell 1 følger fylkesgrensene og innebærer at det blir 18–19 brann- og redningsvesen, avhengig av om Oslo og Akershus skal være selvstendige eller slås sammen. Arbeidsgruppens begrunnelse for denne modellen er at det må vurderes en organisasjon som er betraktelig større enn de fleste av dagens brann- og redningsvesen, og at de allerede etablerte administrative fylkesgrensene er et naturlig utgangspunkt for denne modellen.

Modell 2 innebærer en organisering som skal dekke minst 100 000 innbyggere, eller følge fylkesgrensene. Grensen for organisasjonen skal ikke komme i strid med allerede etablerte administrative grenser. Denne modellen vil kunne bli lik modell 1, men gir en fleksibilitet innenfor de største fylkene. Den samfunnsøkonomiske analysen har anbefalt denne modellen.

Modell 3 innebærer en organisering som sikrer at et brann- og redningsvesen dekker minst 20 000 innbyggere. Grensen for organiseringen bør ikke være i strid med allerede etablerte administrative grenser. Arbeidsgruppen analyserer her en modell som i større grad er lik dagens. Denne modellen gir det klart største antall brann- og redningsvesen. Modellen er ikke anbefalt av arbeidsgruppen.

Vurderingene knyttet til modell 1 og 2 er relativt like for mange av kriteriene. Fordelen med modell 2 er, etter arbeidsgruppens mening, at den gir en viss lokal fleksibilitet ved utformingen av grenser for brann- og redningsvesenene. Dersom det er gode argumenter for det, kan man for eksempel lokalt differensiere ut fra geografiske eller andre forhold. Den samfunnsøkonomiske analysen anbefaler modell 2, først og fremst ut fra at den gir fleksibilitet for kommunene for utforming av sine brann- og redningsvesen, samt at modell 1 gir betydelige ulemper knyttet til geografiske avstander. Særlig vil dette gjelde i Nord-Norge, men også på deler av Vestlandet og i Midt-Norge.

Vurderinger og begrunnelser

Alle tre alternativene innebærer at kommunene skal ha ansvar og drift av brann- og redningstjenesten. I alternativ 1 vil det være 22 samarbeidende kommuner i Akershus fylke, i tillegg kommer eventuelt Oslo kommune som en part. Formell organisering er ikke vurdert nærmere i rapporten, men de fleste kommuner har valgt IKS/KF med styre og representantskap. Alle kommunene vil ikke kunne inneha en representasjon i et slikt selskap. Det vil derfor variere i hvilken grad kommunen kan påvirke driften og hvordan brann- og redningstjenesten skal utvikles for å ivareta lokale interesser. Alternativet anses mer tilpasset et statlig eierskap enn et kommunalt eierskap.

Alternativ 2 gir kommunene en mulighet til selv å finne naturlig samarbeidspartnere. Follo som region vil ha nok innbyggere til å dekke kriteriet på 100 000 innbyggere. Det er igangsatt et arbeid for å se på et samarbeid med 11 andre kommuner hvor det er sammenfallende interesser og utfordringer regionalt.

Etter alternativ 1 vil antall ansatte utgjøre flere hundre. For å få et velfungerende brann- og redningstjeneste vil det som følge av dette få en leder struktur med mange mellom ledere. Organisasjonen anses å kunne bli kompleks hvor kommunens nærhet til ledelsen og mulighet for påvirkning vil kunne bli begrenset av kompleksiteten i organisasjonen. Videre er det viktig å beholde nærheten til brann- og redningstjenestens ledelse i forbindelse med utarbeidelse av ROS analyser og ikke minst til kommunens kriseledelse. Brann- og redningstjenesten i Norge har en lokal forankring i den enkelte kommune og har et godt omdømme lokalt. Det er viktig å ivareta denne nærheten. Erfaringer med større omstruktureringer både i politiet og helse viser at nærheten til kommunene for en større avstand og påvirkningsmulighetene blir mindre. Alternativ 2 ivaretar disse momentene i større grad enn i alternativ 1. Omstillingskostnadene kan ventes å bli store som følge av sentralisering av mange ansatte og at driftskostnadene kan øke ved en organisering etter alternativ 1 ved at det er nødvendig med blant annet et større mellomleder nivå. Dette underbygges også i den samfunnsøkonomiske analysen i rapporten.

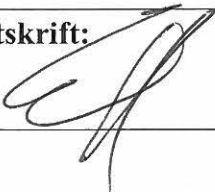
Konklusjon

Rådmannen anser at alternativ 2, «Regionalisering av brann- og redningstjenesten», samlet sett er den beste løsningen. Den samfunnsøkonomiske analysen viser at dette alternativet er den mest gunstige samfunnsøkonomisk og har lavest omstillingskostnader. Den ivaretar behovet for regional og lokal tilpassing, herunder en god lokalforankring, som sikrer befolkningen en større grad av sikkerhet og trygghet. For Folloregionen vil dette alternativet ta nødvendig hensyn til fleksibilitet, organisering og kommunalt eierskap.

Harald Toft
Rådmann

Nina Ødegaard
Kommunalsjef

Rett utskrift:

Sendes saksbehandler for oppfølging